

GAZETA LUBELSKA

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Lublin, piątek dnia 16 lutego 1945 r.

Nr. 5

ZWYCIĘSKI MARSZ ARMII RADZIECKIEJ WGLĄB NIEMIEC ZDOBYTO CHOJNICE I TUCHOLE

Naczelnym Wódz Armii Czerwonej Marszałek Związku Radzieckiego Józef Stalin wydał rozkaz specjalny, skierowany do dowódcy Drugiego Białoruskiego Frontu marszałka Rokossowskiego i szefa sztabu generała-porucznika Bogolubowa.

Rozkazem tym wyróżnione zostały wojska Drugiego Frontu Białoruskiego, które kontynuując ofensywę na Pomorzu zajęły w toku zaciętych walk miasta CHOJNICE i TUCHOLE, silne punkty obrony niemieckiej i ważne węzły komunikacyjne.

Zwycięstwo to uczczone zostało w Moskwie 20 salwami z 224 dział.

Drugi w dniu wczorajszym rozkaz Naczelnego Wodza Armii Czerwonej, Marszałka Związku Radzieckiego Józefa Stalina, skierowany był do dowódcy Pierwszego Frontu Ukraińskiego marszałka Koniewa i szefa sztabu generała armii Sokolowskiego.

Rozkazem tym wyróżnione zostały wojska Pierwszego Frontu Ukraińskiego, które w dalszym toku swej ofensywy zajęły na Śląsku miasto ZIELONĄ GÓRĘ (Grünberg) i w Brandenburgii miasta: DONERFELD i ZORAU.

Zwycięstwo to uczczone zostało w Moskwie 20 salwami z 224 dział.

PREZ. BIERUT I PREM. OSÓBKA-MORAWSKI PRZYBYLI DO MOSKWI

MOSKWA, 15. II (Tass). W dniu dzisiejszym przybyli do Moskwy Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bierut i premier Rządu Tymczasowego Osóbka-Morawski w towarzystwie ambasadora ZSRR p. W. Liebediewa.

Z FRONTU ZACHODNIEGO 9 000 LOTÓW W CIĄGU DNIA PRZECIW NIEMCOM

Sprzymierzeni szykują na zachodzie wielką ofensywę. Niemcy donoszą o wielkim nagromadzeniu wojsk alianckich różnej broni koło Akwizgranu. Wojska amerykańskie znajdują się w odległości 5 km od Oech.

Na południowy-wschód od Vianden Amerykanie połączyli swe przyczółki pod Esternach i Wallendorf.

Oddziały szkockie utrzymują przyczółek na rzece Wietz i zyskały kilka tysięcy jardów na prawej równinie. Inne oddziały napierają wzdłuż na południe i południowy-wschód od Cleve. Na północ od Cleve Kanadyjczycy znajdują się 2 mile w głąb w kierunku do Renu i przekraczają Ren w okolicy Emmerin.

8 armia we Włoszech odrzuciła atak niemiecki przez rzekę Senio. Szef sztabu amerykańskiego zwiedził front włoski. Powiedział on, że wojska sprzymierzonych wiążą dwie siły niemieckie, które mogłyby być rzucone na front zachodni i wschodni.

W Burmie 14 armia zajęła miejscowość koło Irawady naprzeciw Czank, które to miasto jest ośrodkiem wydobycia ropy. Garnizon japoński w południowej Manilli został ściśnięty przez oddziały amerykańskie.

Rozpoczęła się ofensywa powietrzna na terenie całej Rzeszy. W ciągu ostatnich 24 godzin lotnictwo sprzymierzonych dokonało 9.000 lotów. W nocy ponad 2.250 samolotów amerykańskich, w tym 350 ciężkich bombowców bombardowało Drezno, Magdeburg i Kamieniec, 900 samolotów lekkich bombardowało linie kolejowe, fabryki benzyny w Bonn. Na 1400 samolotów — 6 nie powróciło do swych baz. Lotnictwo taktyczne sprzymierzonych bombardowało koszary i linię Zygryda. Zniszczono 400 parowozów i 4000 wagonów. Na terenie Austrii bombardowano Wiedeń i Maribor w Jugosławii. Drezno stoi w płomieniach.

RAF ostatniej nocy wysłała 1300 sa-

molotów na Chemnitz, we wschodnich Niemczech.

W ciągu dnia był bombardowany Berlin. Wczoraj ciężkie amerykańskie bombowce atakowały Drezno, które było już atakowane poprzedniej nocy przez brytyjskie „Lancastry”. Inne oddziały bombardowały Magdeburg, Chemnitz i mosty na Renie. Z baz włoskich Amerykanie atakowali cele w okolicy Wiednia i północnej Jugosławii.

Na zachodzie dywizyjony lotnicze aliantów dokonały wczoraj 5 tysięcy lotów przeciw obiektom w Niemczech.

STETTINIUS OPUŚCIŁ MOSKWĘ

LONDYN, 15. II. W dniu wczorajszym opuścił Moskwę po dwudniowym pobycie Stettinius, udając się samolotem w drogę powrotną do Ameryki.

Na lotnisko odprowadził min. Stettinusa Mołotow, Wyszyński, Popow i ambasador Harriman. Lotnisko udekorowane było flagami amerykańskimi i rosyjskimi. Wystawiono wartę honorową, orkiestra odegrała hymny obydwu państw. Na lotnisku przed mikrofonem Stettinius oświadczył opuszczając Moskwę: pragnę podziękować p. Mołotowowi za gościnne przyjęcie. Znalazłem w nim nowego przyjaciela.

W kilku wierszach

— Minister spraw zagranicznych Sofianopolos uda się z wizytą do Londynu, Waszyngtonu i Moskwy.

— Przez Szwajcarię został przyjęty projekt utworzenia w Zurychu międzynarodowej bazy lotniczej.

— „New York Herald Tribune” uważa, iż możliwe jest, że Japonia zwróci się z propozycją pokoju przed 25. IV. 45.

— Republika Peruwiańska wypowiedziała wojnę Niemcom i Japonii.

Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że w dniu 15-go lutego wojska radzieckie na terenie Prus Wschodnich na południe od Królewca w walkach zajęły kilka miejscowości. Wojska II Frontu Białoruskiego w zaciętych walkach na Pomorzu zajęły miasta Chojnice i Tuchole, silne punkty obrony niemieckiej i ważne węzły komunikacyjne.

W Poznaniu wojska radzieckie w walkach oczyszczających zajęły część miasta położoną na zachodnim brzegu rzeki Warty. Tym samym większa część Poznania znajduje się już w rękach wojsk radzieckich.

Wojska I Frontu Ukraińskiego zajęły w toku swej ofensywy na Śląsku miasto Zieloną Górę (Grünberg) i w Brandenburgii miasta Donnerfeld i Zorau oraz ponad 150 innych miejscowości. W tej liczbie Echwalden, Gasten i Schützdorf. Na tym odcinku frontu w dniu 14-go lutego wzięto do niewoli przeszło 3 tysiące niemieckich żołnierzy i oficerów.

W lasach w rejonie na północny zachód od Budapesztu trwa likwidacja oddziałów niemieckich, które przedarły się z oblężonego miasta. W dniu 14-go lutego w walkach tych wzięto do niewoli 6650 niemieckich żołnierzy i oficerów. Wśród jeńców znajduje się dowódca garnizonu Budapesztu generał porucznik Köln oraz generał major Lenberger.

W dniu 14-tym lutego na wszystkich odcinkach frontu zniszczono 90 czołgów niemieckich oraz w walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 25 samolotów przeciwnika.

LONDYN O UPADKU BUDAPESZTU

LONDYN, 15. II. Upadek Budapesztu to cios równy załamaniu się ofensywy Rundstedta. Są to ciosy dla strategii i prestiżu Niemiec. Gigantyczne wysiłki Niemców przyjęcia z pomocą załogę Budapesztu okazały się daremne. Propaganda niemiecka usiłowała zmniejszyć przynębiające wrażenie w Niemczech, jednak zdaje się bez powodzenia. Zdobycie Budapesztu ma niesły-

40 MILIONÓW ZŁ NA POMOC DLA POWRACAJĄCYCH Z OBOZÓW

Z chwilą wyzwolenia nowych terenów Rzeczypospolitej Polskiej i wejścia Armii Czerwonej na tereny rdzennie niemieckie, powstało poważne zagadnienie pomocy uchodźcom z obozów jeńców, obozów koncentracyjnych i obozów pracy.

Opiekę nad jeńcami przynależnymi do narodów sprzymierzonych objęła Armia Czerwona, identyczną nad jeńcami Polakami — Armia Polska.

Pozostała otwarta kwestia pomocy uchodźcom cywilnym, tak Polakom, jak cudzoziemcom. Dokładne ilości potrzebujących pomocy podać w tej chwili nie można, w każdym razie należy się liczyć z dziesiątkami, jeśli nie z setkami tysięcy.

Rada Ministrów z inicjatywy Ministra Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia dr. Trojanowskiego powołała do życia specjalną komisję międzyministerialną dla spraw niesienia pomocy powracającym z obozów i przyznała jej w pierwszym etapie, poza przydziałami żywności i ubrań, poważną sumę 40 mil. zł (czterdzieści milionów złotych). Komisja będzie sprawowała opiekę za pośrednictwem swoich delegatów, państwowych władz opiekuńczych i instytucji opieki dobrodziejnej, mianowicie: Centralnego Komitetu Opieki Społecznej, Polskiego Czerwonego Krzyża, Komitetu Żydów w Polsce i Komitetu Pomocy Warszawskiej.

Jeśli chodzi o pomoc cudzoziemcom, to komisja uchwaliła udzielenie im opieki w specjalnie w tym celu stworzonych ośrodkach, a to do czasu powstania realnych możliwości odtransportowania. Komisja przedsięwzięcia szeregu postanowień doraźnych, z których należy wymienić: polecenie udzielania doraźnej pomocy przez delegatów Rządu, przydzielenie większych ilości środków żywnościowych przez Ministerstwo Aprowizacji, ustalenie, iż uchodźcom należy z chwilą ich osiedlenia dać karty żywnościowe I-iej kat. Dla chorych i osłabionych stworzone będą na linii Inowrocław — Ciechocinek i Rabka — Zakopane specjalne zakłady leczniczo-wypoczynkowe.

W ramach zarządzeń nagłych komisja przekazała pomoc pieniężną według następującego rozdziałnika:

Kielce — 500.000,— zł.; Warszawa — 1.000.000,— zł.; Toruń — 500.000,— zł.; Łódź — 500.000,— zł.; Katowice — 500.000,— zł.; Kraków — 2.000.000,— zł.; Kraków PCK — 1.500.000,— zł.; Oświęcim — 1.000.000,— zł.

LONDYN O UPADKU BUDAPESZTU

chanie doniosłe znaczenie. Jest to ważna baza dla operacji w Austrii na terenie Niemiec. Budapeszt jest węzłem sieci komunikacyjnej na Czechosłowację, Jugosławie i Austrii, poza tym znajduje się tam jedyny nowoczesny port rzeczny. Port ten ma bardzo duże znaczenie.

Najważniejsze i największe zakłady przemysłowe Węgier znajdują się w okolicy Budapesztu.

ZEZNANIA NIEMIECKICH JEŃCÓW

Feliks Rusle, wzięty do niewoli 20. I między Krenowem i Dębicą opowiada: Nasi żołnierze, składający się z młodych chłopców, nie mieli żadnego przygotowania. Podczas pierwszego natarcia Sowieców w naszych szeregach powstała dezorganizacja. 20-tu z nas rzuciło broń i dostało się do niewoli.

Józef Strausz z dywizji Volksgrenadierów: Nasz oddział był kompletnie zdeorganizowany. Sam byłem świadkiem, jak nasz dowódca stracił panowanie nad sobą i nie był w stanie wydawać rozkazów. Największy lęk odczuwaliśmy przed oddziałami pancernymi. Komunikaty wojenne i propagandowe Goebbelsa uważane były w końcu przez nas za najgłupszą bajkę. Najwyższy czas abyśmy zerwali z kłamcami Hitlerem, Himmlerem i Goebbelsem, i uratowali Niemcy.

Kapitan Teo Grandie: Jak uratować nasze miasta? Wobec silnego naporu wojsk rosyjskich i nierozsądnych rozkazów naszych dowódców, którzy każą nam bronić każdego miasta — większość naszych pięknych miast

legnie w ruinach. Jedynym środkiem, aby uratować nasze zabytki kulturalne, złożenie broni przez żołnierzy.

TRUDNOŚCI WYŻYWIENIOWE W BELGII

BRUKSELA, 15. II. Premier rządu belgijskiego van Ancker zwrócił się z apelem o pomoc do sojuszników, gdyż Belgia nie jest w stanie wyżywić się z własnej produkcji.

CHINY NA KONFERENCJI W SAN FRANCISCO

MOSKWA, 15. II. W dniu dzisiejszym rząd chiński przyjął oficjalnie zaproszenie na konferencję w San-Francisco.

